

Érkezett: 2023 DEC 12.

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Egységes javaslattervezetethez készített indokolás megküldése**

Benyújtó: **Dr. Koncz Zsófia parlamenti államtitkár**

Törvényjavaslat címe, száma: **a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5890. szám)**

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 137/A. § (1) bekezdése alapján iromány-nyilvántartásba vétel céljából megküldöm *a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5890. szám) a HHSZ 46. § (10) bekezdése alapján megszerkesztett egységes javaslattervezetethez készített indokolást.*

Budapest, 2023. december „ .”

Tisztelettel:

Dr. Koncz Zsófia
parlamenti államtitkár

Előterjesztői indokolás
a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény, valamint a hulladékról szóló
2012. évi CLXXXV. törvény módosításáról
szóló 2023. évi törvényhez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) módosítását a hulladékgazdálkodási koncessziós rendszerre történő áttérés első gyakorlati tapasztalatai indokolják. A módosítások a működőképesség elősegítését, a jogkövetés lehetőségének biztosítását szolgálják. A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) módosítása az adóhatóság feladatára vonatkozó rendelkezés pontosítását célozza.

Részletes indokolás

1. §

A pontosítás célja annak egyértelmű rögzítése, hogy az állami adóhatóság a Ktdt. szerinti valamennyi, a 2023. július 1-je előtti időszakban keletkezett kötelezettséggel kapcsolatos feladatát ellátja 2023. július 1-jét követően is.

2. §

A hulladékgazdálkodási tevékenység fogalmának átfogó megközelítésű megfogalmazása igazodik a hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerében az önkormányzatok közfeladat-ellátásban betöltött megváltozott szerepéhez.

3. §

A Koordináló szerv felé irányuló adatszolgáltatás gyakorlati végrehajtása során felmerült, garanciális jellegű kiegészítés a személyes adatok kezelésével összefüggésben.

4. §

A hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerének megfelelő, belső koherenciát biztosító rendelkezés egyértelműsíti az önkormányzatok közfeladat-ellátásban betöltött szerepét. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást már nem tartalmazza, azonban az Möt. 13. § (2) bekezdéssel összhangban a Ht. 18/A-18/E. §-ai részletes szabályokat állapítanak meg a települési önkormányzatok tulajdonában álló települési hulladékot kezelő létesítmények üzemeltetésével kapcsolatban. Ezek közül ki kell emelni, hogy a tulajdonos nem tagadhatja meg a kezelésre átadott hulladék átvételét, továbbá az átvételi és az eszközhasználati díj szabályai végrehajtási jogszabállyal és eljárási rendelkezésekkel biztosítják a közfeladat ellátásának ellentételezését.

5. §

A módosítás a Ht. és a közbeszerzési előírások kapcsolatát rendezi törvényi szinten. A közbeszerzési törvényt érintő közbeszerzési eljárás már megtörtént, amikor a nyertes ajánlattevő a koncesszor személyében kiválasztásra került. A felek a továbbiakban olyan kérdésekben állapodnak meg külön megállapodás keretében, amelyeket a koncessziós szerződés nem szabályoz. Ez a megállapodás azonban már nem valósít meg közbeszerzés szerinti szolgáltatás-megrendelést, hanem a már fennálló koncessziós szerződésben foglaltak – a már fennálló szolgáltatási kötelezettség – konkretizálására irányul.

6. §

A gördülő fejlesztési rendszerterv elkészítéséhez, jóváhagyásához, esetleg elutasítási indokaihoz, a felülvizsgálatához és a végrehajtásához szükséges adatok biztosítását, illetve a törvény belső koherenciáját szolgáló kiegészítés.

7. §

A méltányossági kérelem benyújtása tekintetében a hulladékgazdálkodási hatóságok egységes jogalkalmazása végett szükséges pontosítás, továbbá a méltányossági kérelem benyújtása tekintetében jogvesztő határidő beépítése szükséges az átmeneti rendelkezés vonatkozásában is.

8. §

A gazdálkodó szervezetek környezetvédelmi biztosításának duplikációja nem célja a jogalkotónak, ugyanis ezzel túlzott anyagi terhet róna a hulladékgazdálkodási tevékenységet végzőkre. Erre tekintettel egy jogcímen, az engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez kötött tevékenység okán történő biztosítási kötelezettség kialakítása eredményezheti a leginkább jogkövető magatartás megvalósítását. Mindehhez a Ht. 71. §-ának kiegészítése, illetve technikai jellegű újraszabályozása szükséges.

9. §

A Ht. 70-72. §-ai, arra tekintettel hoztak létre pénzügyi garanciákat, hogy a Magyar Állam hulladékkal kapcsolatos pénzügyi terheit enyhítse, olyan esetekben, amikor a gazdálkodó szervezetek nem tudják vagy nem akarják garantálni a hulladékkal kapcsolatos környezeti problémáik megoldását. A Magyar Állam mint végső kötelezett nevében eljáró állami társaságok vonatkozásában is pénzügyi garanciákat állapít meg a törvény. Erre tekintettel a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény 41. § (5) bekezdésének c) pontja szerinti kötelezettséget állami közfeladatként végrehajtó, kizárólagos állami tulajdonban álló gazdasági társaságok számára is előírt céltartalék képzési kötelezettség alóli mentesítést tesz lehetővé. Abban az esetben ugyanis, ha az érintett környezetvédelmi feladat tekintetében az állami tulajdonú gazdasági társaság tevékenysége kapcsán nem tervezett kiadás merülne fel, akkor azt plusz forrás biztosításával tudná a tulajdonosi joggyakorló kezelni.

10. §

Hangsúlyos elemként kell megjeleníteni az állam feladatai között a korábbinál részletesebben újradefiniált hulladékgazdálkodási tevékenység szakmai irányításáért, felügyeletéért való felelősséget. Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat tételesen meghatározott, ezt meghaladóan a települési hulladék jogszerű kezeléséért való felelősség az államot terheli, amelyet a létesítmények tulajdonosaival, a települési önkormányzatokkal együttműködve lát el. Az elhagyott hulladék felszámolására, továbbá jogszabályban állami feladatként meghatározott, a körforgásos gazdaságra történő átállással és a hulladékgazdálkodási vizsgálatok fedezetére célelőirányzat biztosítását előíró rendelkezésnek a Ht. 78. § (1) bekezdésében történő további fenntartása indokolatlan, figyelemmel a 78. § (2) bekezdésében rögzítettekre.

11. §

A jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetében nyilvánossá tehetőek a kiemelt hulladékjogi szabályszegést elkövetők adatai. Az adatok nyilvános hozzáférhetőségének célja a generális prevenció.

12. §

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevőkenység tartalma eltér a korábbi hulladékgazdálkodási közszolgáltatástól, a közszolgáltatási díj a hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerében nem adók módjára végrehajtható, ezért a kormányrendeleti felhatalmazásnak ki kell terjednie a tartozások rendezése érdekében arra, hogy az ingatlan-nyilvántartási szabályok alapján történő jelzálogjog bejegyzés mely feltételek alapján kezdeményezhető. A pénzügyi biztosíték, a céltartalék, valamint a környezetvédelmi biztosítás részletszabályai vonatkozásában a jogalkalmazás gördülékenységének biztosítása érdekében indokolt felhatalmazó rendelkezés pontosítása.

13. §

A méltányossági kérelem igénybevétele, valamint az átruházott hulladékgazdálkodási létesítmények jogutódlásával együtt járó jogosultságok átszállásával összefüggő átmeneti szabály.

14. §

Szövegcsérés módosítások.

1. pont: az építési-bontási hulladék fogalma a módosítással átveszi a Hulladék Keretirányelv szó szerinti megfogalmazását, ezáltal a felújítások, átalakítások, korszerűsítések, során képződő hulladékok kérdését egyértelműsíti,

2. és 3. pont: a koncessziós társaság a törvény alapján tulajdonába kerülő hulladékkal nem kereskedik, ezért szükséges a résztvevőkenységek fogalmának módosítása,

4. pont: az egységesítés érdekében javasolt az értelmező rendelkezésben alkalmazott forma használata, vagyis az építési-bontási hulladék fogalom,

5. pont: az ún. iskolai papírgyűjtésért fizetendő ösztönző szükségességét hangsúlyozó rendelkezés,

6. pont: a módosítás célja, hogy megteremtse a Ht. rendelkezéseinek összhangját azáltal, hogy az egyes hulladékbirtokosoknak engedély és nyilvántartásba vétel nélkül biztosított szállítási lehetőségére vonatkozó szabály, és a hulladék kezeléséről való gondoskodás szabályai közötti kapcsolódási pontot megerősíti. A módosítás elvárt eredménye, hogy a korábban a hulladékbirtokosok számára biztosított átadási lehetőségeket – észszerű és jogszerű keretek között – fenntartsa. A koncesszió hatályba lépését követően is nagy számban fordul elő az a gyakorlat, miszerint a hulladékbirtokosok a hulladékgazdálkodási koncesszió hatálya alá tartozó hulladékokat közvetlenül – a koncessziós társaság vagy koncesszori alvállalkozó bevonása nélkül – szállítják be átrakóba, hulladékkezelő létesítményekbe, komposztálókbá. Annak érdekében, hogy a hulladékbirtokosok számára bevált átadási lehetőség fennmaradhasson, és a koncessziós hulladék útjának nyomon követése is biztosított legyen, szükséges a Ht. 31. § (2) bekezdése szabályainak kiegészítése,

7. és 8. pont: az elhagyott hulladék felszámolásával kapcsolatos, valamint a műszaki képviselői feladatellátás miatt szükséges módosítás,

9. pont: a Ht. 31. § szerinti kompenzáció megállapítása érdekében szükséges az adatbekérés szabályainak módosítása. A hasznosítóktól a kompenzáció megállapítása érdekében szükségesek a hasznosításra átvett hulladéokra vonatkozó természetes adatok, gazdasági adatok, a hulladék minőségi adatok, az átvételi árat befolyásoló mennyiségi sávokra vonatkozó adatok, és hasznosítási tevékenységgel kapcsolatos műszaki adatok. Természetes adat jellemzően a hulladékhasznosító létesítményre vonatkozó adat; hulladékáram, típus megjelölése; hasznosítási tevékenység kódjának megjelölése; az átvételi árral összefüggő relevancia esetén a hulladék anyagtisztasága, illetve idegenanyag tartalma, hulladék jellege, származása, színezettsége. Gazdasági adat az adott évben hasznosításra átvett hulladékért fizetett összeg és ezzel összefüggésben a hasznosításra átvett mennyiség. Indokolt lehet a közvetlen hasznosításra átvett hulladék minőségi követelményeire vonatkozó adat bekérése az átvételi árral összefüggő relevancia esetén (hulladék jellege, kiszerezés, nedvességtartalom, szennyezettség, tárolás, valamint veszélyességi szempontok alapján). Szükség lehet ezen kívül a hasznosításra átvett hulladék esetében az átvételi árat befolyásoló mennyiségi sávokra vonatkozó adatokra, és a hasznosítási tevékenységgel kapcsolatos műszaki adatokra (a tevékenységre feljogosító engedélyben megadott éves kapacitás, a tervezett kapacitás és az ebből lekötött, továbbá a már átvett hulladék mennyisége) is,
10. pont: a benyújtási határidőt pontosító rendelkezés,
11. pont: az eljárási határidő meghosszabbítása szükséges, mivel külső szervezet látja el a műszaki képviselői feladatokat,
12. és 13. pont: a 7. §-hoz kapcsolódó módosítás, a felsorolás elemeinek kapcsolatát rendezi,
- 14., 15. és 16. pont: a méltányossági jogkör alkalmazásával összefüggő pontosítás,
17. pont: a módosítás rendezi, hogy a jogellenesen elhagyott hulladékok nem kizárólag a koncessziós körbe tartoznak,
18. pont: a módosítás egyértelműsíti, hogy a környezetvédelmi biztosítás kötésre kötelezett kizárólag gazdálkodó szervezet lehet,
19. pont: a törvény belső koherenciáját biztosítja, mert a 88. § nem tartalmaz felhatalmazó rendelkezést miniszteri rendelet megalkotására,
20. pont: a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény értelmében Magyarország nemzeti szabványügyi szervezete, a szabványok kidolgozásáért felelős szervezet a Magyar Szabványügyi Testület, mely köztestületként a nemzeti szabványosítással összefüggő közfeladatokat kizárólagos jogkörrel látja el. Erre tekintettel a jogszabály nem delegálhat magának olyan feladatot, ami a hulladékgazdálkodási szabványok kizárólagos kidolgozására vonatkozik. A hulladékgazdálkodási öko-címkék kidolgozása sem tartozik a törvény hatálya alá, így e rendelkezéssel is túlterjeszkedett a jogszabály, erre tekintettel indokolt az érintett szövegrész módosítása,
21. pont: a törvény belső koherenciáját szolgáló pontosítás,
22. pont: a szabályszegő gazdasági társaság neve nem szerepel a törvényben, a pontos beazonosíthatóság érdekében ennek feltüntetése is szükséges,
23. pont: a Ht. 78/C. § (10) bekezdés e) pont ef), eh) és ei) alpontjának hatályon kívül helyezésével összefüggő, a felsorolás elemei közti logikai kapcsolatot helyreállító módosítás,
24. pont: a törmelék kifejezés használata félreértésre adhat okot a jogalkalmazók részéről, az egységesítés érdekében javasolt egységesen az építési-bontási anyag kifejezés használata,

25. pont: a kiemelt hulladékjogi szabályszegést elkövetők nyilvántartásának vezetésével összefüggő szövegpontosítás,

26. pont: a törvény belső koherenciáját szolgáló szövegpontosítás,

27. pont: szövegpontosítás célja, hogy az új végrehajtási rendelet kidolgozásáig terjedő időszakban is az ingatlanhasználók változatlan feltételekkel jussanak hozzá a közszolgáltatáshoz.

15. §

A kiemelt hulladékjogi szabályszegés elkövetők nyilvántartásának a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába történő integrálásával számos, a Ht. által meghatározott adatkör megtartása feleslegessé vált. Ezek, valamint a duplikált – és részben végrehajtott – 92/L. § kivezetését tartalmazza a hatályon kívül helyező rendelkezés.

16. §

Hatályba léptető rendelkezés.